

॥ ॐ ॥

श्री हरीहर काव्य रस
ॐ
श्री जीलनाथ लहेरी.

जनावनार,
सो. टी. प्रश्नोरा नागर भहेता जवालाध धनराज
भुम्भ हरपारश्री बाणाआला बीमाना
जानगी कारलारी जीलपा.

जोवनार,
सो. प्र. ना. भहेता जगवानलाल जवालाध.
स. शु. निशाजना आसिस्टंट मास्तर-जीलपा.

जपावी प्रसिद्ध करनार,
सो. प्र. ना. भहेता हरिदत्त जगवानलाल.
मीडल स्कूलना आसिस्टंट मास्तर-जीलपा.

आ पुस्तक भटाणी मातुश्री लाडुपाध तथा मातुश्री
आ. शिवकुंवरपाध तथा जेन जवालाधना स्मरणार्थ
अधिकारी दिग्गजे जिना मुझे भेट आपवानुं.

संवत् १८७७.

सन् १८२१.

आवृत्ति १ टी.

कि. अ. ६५.

प्रत १००.

२०२७

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગ્રંથપ્રસાર સંઘ
(૧૯૭૪)

અમદાવાદ—પીરમસા રોડ ઉપર લી નિર્મલ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં,
લલિતભાઈ હર્ષિરભાઈ ત્રિવેદીએ છાપ્યું.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૭૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૨૨૨૨ ૩૧૫૨૨૧

વિષય ૬ : ૪

॥ ॐ ॥

પ્રસ્તાવના.

સુન્ન મહાશયો.

આજ સુધીમાં ઘણા ઘણા મહાન દેશ ભક્ત કવિઓએ સર્વ શાંતીમાન પરમાત્માની ભક્તિરૂપ લીલા વર્ણવેલ છે, અને અલંકારીક કાવ્યો રચી પ્રભુનું ભજન કરી પોતે પોતાની જીંદગી સાફલ્ય કરેલ છે તે પ્રમાણે આ પુસ્તક રૂપી પ્રભુ લીલાની કથા મારા પૂજ્યપાદ મહાન પીતામહ પીયુત વિગ્ર જીવાભાઈ ધનરાજ ઘણા લાંબા વખત થયાં થી રાખેલ છે તે મારા મનમાં છપાવી પ્રસીધ કરવાની ઉત્કંઠા થતાં હું તે છપાવી આપ સર્વ સુન્ન ગૃહસ્થોની શેવામાં સુકૃષ્ણ તે વાંચી પ્રભુનું સ્મરણ કરી આભારી કરશે.

દીન સેવક,

હરીદત્ત વી. ભગવાનજીભટ્ટ મહેતા.

બી. આ. સ્કુ. ના. આ. મા.

॥ ॐ ॥

अथ भंगणायरघु.

श्री गणेशाय नमः श्री दुयध्रीवाय नमः श्री सारदाय नमः

शुक्लां परधरं विभुं शशिपर्णां यतुर्भुजं
प्रसनवदनं ध्यायते सर्वं, विघ्नोप शान्तये. १
नारायणं नमस्कृत्य, नः श्रेयं करोतामः;
देवीं सरस्वतिं श्रुत्वा, ततोऽहं शिरयेत्. २
व्यासं वसिष्ठं गङ्गाधरं, शुकं चैव श्रीमन्नमस्कृत्य;
परां शरात्मजं वन्दे, शुक्लां तपोनिधिम्. ३
व्यासाय विष्णवे शिवाय, व्यास शिवाय विष्णवे;
नमो वै ब्रह्मा विषये, वसिष्ठाय नमो नमः. ४
अमृतं वन्दे ब्रह्मा, द्विजादुर परं हरिः;
अभावं क्षीयन् शंखं, जम्बवान् पादरायणः. ५

अस्मद्भ्यो नमः

શ્રી બીલનાથ લહેરી

ઉકે

હરીહર કાવ્ય રસ.

અથ વિશ્વનાથાષ્ટક પ્રારંભ.

ગંગા તરંગ રમણીય જટા કલાપ, ગૌરી નિરંતર વિભુષિત ચામ ભાગં;
નારાયણ પ્રિયમનંજનદાપ હારં; વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૧
ચાચા મગોચરમનેકગુણ સ્વરૂપં, વાગીશ વિષ્ણુ સુરસેવિત પાદ પીઠમ્;
આમેન વિગ્રહ વરેણુ કલત્ર દંતં, વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૨
ભૂતધિપં ભુજન ભૂથણુ ભૂષિતાંગં, આઘાણનાભરધરં જટિલં ત્રિનેત્રમ્;
પાશાંકુશાભયવરપ્રદશલ પાણિ, વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૩
શીતાં શુશોભિત કિરીટ ત્રિરાજમાનં, બાલે ક્ષણાનલ વિશેષિત પંચબાણમ્,
નાગાધિપારચિતભાસુરકર્ણપૂરં, વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૪
પંચાનનં દુરિતમતમતંજનનાં, નાગાંત કંદુજ પુંગવપન્નમાનામ્;
હવાનલં મરણુશોક જરાટવીનાં, વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૫
તેજોમયં સગુણનિર્ગુણ મહિતીય, આનંદકંદમ પરાજિતમ પ્રમેયમ્;
નાગાત્મકં સકલનિષ્કલ આત્મરૂપં, વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૬
આશા વિહાય પરિહત્ય પરસ્પ નિંદાં, પાપેરતિમ સુનિવાયં મનઃસમાધૌ;
આઘામહાકમલમ અમૃતં પરેષં, વારાણસી પુરપતિ બજ વિશ્વનાથમ્ ॥ ૭

સાગાદિ દોષ રહિતં સ્વજ્ઞનાનું રાગ, વૈરાગ્ય સાંતિ નિર્લેપં મિરિગ્ધ સદાયમ્
 માધુર્યધૈર્યં સુમત્તમં મસ્ત્રાભિ રામં, વારાણસી પુરપતિ ભગ્ન વિશ્વનાથમ્ ॥ ૮ ॥
 વારાણસી પુરપતે: સ્તવનં શિવસ્ય, વ્યાખ્યાતમહાકમિદં પઠતે મનુષ્યઃ
 વિદ્યાત્રિપં વિપુલસૌખ્યમનંતકીર્તિં, સંપ્રાપ્યદેહ ત્રિલોક્યેભવતેયમેશ્વરમ્ ॥ ૯ ॥
 વ્યાસાષ્ટકમિદં પુણ્યંયઃ પઠેન્નિવસન્નિધૌ;
 શિવભોક્ત્રમવાપ્નોતિ, શિવેન સહમેદતો ॥ ૧૦ ॥

॥ અથ દ્વાદશ જ્યોતિર્લિંગાનિ પ્રારંભ શ્લોકૃ ॥

સૌરષ્ટ્રં સોમનાથંય, શ્રીશેલં મલ્લિકાર્જુનઃ
 ઉજ્જયિન્યાં મહાકાલ મોકારમમરેશ્વરમ્ ॥ ૧ ॥
 પર્વત્યાં વૈષ્ણનાથંય, ગઢિન્યાં ભિમ શંકરમ્;
 સેતુબંધેતુરાગેશં, નાગેશં દારૂકાવતે ॥ ૨ ॥
 વારાણસ્યાંતુ વિશ્વેશં, ત્ર્યંબકં ગૌમતિતટે;
 હિમાલયેતું કેદાર, હુસુણેશં શિવાલયે ॥ ૩ ॥
 ઇતિત્રી દ્વાદશ જ્યોતિર્લિંગાનિ સમાપ્તઃ

હરિ: ॥ ૐ ॥

ખીલેશ્વર મહાદેવની આરતી. (૬)

જય ખીલનાથ સ્વામી, જય ખીલનાથ સ્વામી;
 સહીધર જય ગિરજેશં, જય અંતર જામી. જયદેવ મહાદેવ.
 પ્રીત જટા મુખ પંચ, જસમાંજે શોભે. (૨)
 મદનારી મુખ જેતાં, મન માફે શોભે. જયદેવ મહાદેવ.
 જગ સંભવ સ્થિતિ લય હૃદય જે કરતા. (૨)
 નિજજનને સુખદાતા, જય ભવ ભવ કરતા. જયદેવ મહાદેવ.

ત્રિગુણાતિતતપેષ, ૦/૩ ચૈતન વાસી. (૨)

ખલ હલ ખલ હલ હલનાં, જય અજ અવિનાશી. જયદેવ મહાદેવ.

કાલબાલ કૃપાલ, હાર હૈયે ધરીયા. (૨)

શીવ પુરાણે સૂણુને, શીવ નામે તરીયા. જયદેવ મહાદેવ.

માયાતીત મહેશ, જય શીવ બહુ નામી. (૨)

કરુણા કર કાશીશં, નિરગુણ નીસકામી. જયદેવ મહાદેવ.

વિષ્ણેશં વિષધારી, વિષમ વિષન હારી. (૨)

અધમ ઉધારણુ ઇશં, જય શિવ સુખકાસી. જયદેવ મહાદેવ.

દીન દાસનો દાસ, હરિદત્તને જાણી. (૨)

આવાગમન મટાડો, શરણે શુભ પાણી. જયદેવ મહાદેવ.

અથ શિવાષ્ટક પ્રારંભ.

(ભુજંગી છંદ.)

પ્રમુ પ્રાણનાથં, વિભૂ વિશ્વનાથં, (૨) જગન્નાથ નાથં સદાનંદભાજનમ્ :

ભવદ્ ભવ્યભૂતેધરં ભુતનાથં, શીવ શંકરં શંભુ મીશાન મીડે.૧

ગણે રૂઢ માલં તનો સર્વ જાલં, મહા કાલ કાલં મણેશાધિ પાલમ્.

જટા જૂટ મંગા તરંગૈર્વિશાલમ્, શિવમ શંકરં શંભુ મીશાન મીડે.૨

મુક્કમા કરં મંડનં મંડપતં, મહા મંડલં ભરમ ભુક્ષા ધરંતમ્ :

અનાદિત્ય પારં મહામોહ મારંમ, શિવં શંકરં શંભુ મીશાન મીડે.૩

તટોપાંતિ વાસં માહાટાટ હાસમ્, મહા પાપ નાશં સદા સુખ પ્રકાશમ્ :

મિશિં મણેશં સૂરેશં મહેશં, શિવં શંકરં શંભુ મીશાન મીડે.૪

ગિર્વિદ્રામ જાસં ગ્રહીતાર્થ દેહં, ગિરૌ સંરિચતં સર્વદા સન્નગેહં :

પરબ્રહ્મ બ્રહ્માદિ ભિર્વદ્ય માનં, શિવં શંકરં શંભુ મીશાન મીડે.૫

કપાલં ત્રિશુલં કરાબ્યાંદ ધાનમ્, પદ્મોજ નત્રાય કમં કથાનમ્ :

જલે વર્ધ્યાનં સુરાણાં પ્રમાનમ્, શિવ શંકરં શંભુ મીશાન મીડેઃ
 શરશ્વરં માત્રં ગણ્યાનંદ પાત્રં, ત્રિનેત્રં પવિત્રં જ્ઞાનેશ્વર મિત્રં;
 અપર્યા કલત્રં ચરિત્રે વિચિત્રં, શિવ શંકરં શંભુ મીશાન મીડેઃ
 હરં સર્પ હારં ચિતા બૂવિહારં, ભવં વેદ સારં સદા નિર્વિહારં;
 રમણાને વશંતં મનોજં દહંતં, શિવ શંકરં શંભુ મીશાન મીડેઃ
 પ્રજાતે સ્તવં માનવઃ શુભપાણેઃ પઠેત્ત સર્વદા ભર્ગ ભાવાનુ રક્તા
 સુપુત્રં પતં જ્ઞાન્યં મિત્રં કલત્રં, વિચિત્રેઃ સમારાધ્ય મોક્ષં પ્રાપ્નાતિ ॥

અથ જગન્નાથાષ્ટક પ્રારંભ.

શિખરણ્વી છંદ.

કદાચિત્ કાલિદી તટ વીધીન સંગીત કરવે,
 મુદા બિરી નારી વદન કમલા સ્વાદ મધુપઃ
 રમા શંભુ જ્ઞાના મરપતિ ગણેશચિત પદો,
 જગન્નાથઃ સ્વામી નયન પથ ગામી ભવતુમે. ૧
 બુજ સભ્યે વેણુ શિરસિ શિખી પિછં કટિ તટે,
 દુક્રમે નેત્રાંતે સહચર કટાક્ષા વિદ્યધતે;
 સદા શ્રીમદ્રાવન વસતિ લીલા પરિચયો,
 જગન્નાથઃ સ્વામી નયન પથ ગામી ભવતુમે. ૨
 મહાંભોધે સ્તિરે કનક રૂચિરે નીલ શિખરે,
 વસન્ત્રાસા દાન્ત સદજ જલભદ્રેષુ જલિના;
 સુભદ્રા મધ્યસ્થ સકલ સુર સેવા વસરદો,
 જગન્નાથઃ સ્વામી નયન પથ ગામી ભવતુમે. ૩
 કથા પારાવારઃ સજ્જલ જલદ શ્રેષ્ઠી રૂચિરો,
 રમાવાણ્વી રામ રકુરદ મલ પદમે લલ્લ મુખેઃ

सुरेन्द्रैराश्रयः श्रुतिगण्य शिष्या गित यरितो,
 जगन्नाथ स्वामी नयन पथ गाभी भव तुमे. ५
 रथा इदो गच्छन्पथि भीक्षित भूदेव पटलैः
 स्तुति प्राङ्मुख भाव प्रतिपद मुपा कश्यप सद्यः
 ह्यासिंधु पंधुः सकल जगतां सिंधु सुतयाः
 जगन्नाथः स्वामी नयन पथ गाभी भव तुमे. ५
 पञ्चदशा पिः कुवलय द्रोत कुल नयनो,
 निवासी नीक्षाक्ष निहित यरजो नन्त शिरसि;
 रमानंदो राधा सरस्व पुरा खिग्न सुभो,
 जगन्नाथः स्वामी नयन पथगाभी भव तुमे. ६
 नवै प्राथ्यं राज्यं नय कनकता भोगविभवं,
 नयायेकं रम्यां निषिद्ध जन काम्यां वरवधुम;
 सदाकाले कामे प्रमथ पतिना गित यरितो,
 जगन्नाथः स्वामी नयन पथ गाभी भव तुमे. ७
 हरत्वं संसारं द्रुत तरम सारं सुरपते,
 हरत्वं पापानां विततिम परां यादवपते;
 अहो दीनानाथं निहीतम यत्वं निश्चय पदं,
 जगन्नाथं स्वामी नयन पथगाभी भव तुमे. ८

अथ गुर्वष्टक प्रारंभः

सुजंगी छंद. ४

अरिं सुरं तथा नाकलत्रं यद्यथाश्चित्रं धनं मेरुतुल्यं
 गुरो रक्षिपद्ये भनः स्येन लभं ततः कीम ततः कीम ततः कीम ततः कीम १
 कलत्रं धनं धनं पौत्रादि सर्वं ब्रह्मं आधियाः सर्वमेतद्विनाशम्

ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કીમ તતઃ કીમ તતઃ કીમ તતઃ કીમ ૨
 પદમાદિવેદો મુખે શાસ્ત્ર વિદ્યા કથિત્વાદિ ગદ્યં સુપદ્યં દુરોતિ
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કીમ તતઃ કીમ તતઃ કીમ તતઃ કીમ ૩
 વિદેશેષુગાન્યઃ સ્વદેશેષુધન્યઃ સદાચાર વૃત્તેષુ મતો ન વ્યાન્યઃ
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૪
 સુમાર્ગકલે ભૂપ ભૂપાલ વૃદ્ધઃ સદા શોચિત યસ્ય પાદારા વેદમ્
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૫
 યશોભેગતં તિષ્ઠુદાન પ્રાપા જગદ્ગુરુ સર્વ કરે યત્પ્રસાદાત
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૬
 નભોગે નયોગે નવા વાજી રાજી નકાતા મુખે નૈવવિતેષુ ચિત્તમ્
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૭
 અરણ્યે નવા સ્વરણે શ્રેઢેન કાર્યે ન દેહે મનો વર્તતે મેત્ર નધં
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૮
 અનર્થ્યાણિ રત્નાનિ ભુક્તાની સમ્યક્ સમાલિંગિતાં કામિની યામિનીષુ
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૯
 ગુરોરંધ્રિપદે મનઃ સ્થેન લગ્નં તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કી તતઃ કીમ ૧૦
 લલોહાંચિતાર્થે ૫૬ અક્ષરં ગુરોરંધ્રિપદે મનોયસ્ય લગ્નં ૧૦

શ્રીગણેશાય નમઃ શ્રીસારદાય નમઃ

અથ શ્રીબીજનાથ લહેરીનાં કવિત લિખ્યતે (૫)

દેવનમે મહદેવ ભક્તનદો પ્રતિપાળ
 દીનકોદયણ એક ઉમા કાંત જન્યોદો.
 કાશીકે નીવાશી આવી બીજમે નિવાસ કર્યો
 હાસનકી બીજમ્ જન નેકી ઉર આન્યો હે

પૂજનસે ખાનપાન બદનસે બરો માન
 દેવત હૈ કૈલાસનાથ દુખકુ કિઠાન્યો હૈ
 જીવલ કવિંદ કહે સોહીગમ કષ્ટદેવ
 શંજુ ગિલનાથ સાથ મેરામન માન્યો હૈ. ૧
 બજે કો દેવનકું દેરીકે ઉપાસકકો
 કોહી જીવ સોહી બલ એસો કંકશન્યો હૈ.
 કેતે પંથ હુમે મગ્ન રેતહે અનેક ભાતી
 કેતે હરી બગ્નનેકો. એકચિંત આન્યો હૈ.
 કેતે ભોગ સાધે કોહી વિશ્વકો ઉચ્ચાર કરે
 સર્વ હુમે નાકો અંશ વેદને જખાન્યો હૈ
 જીવલ કવિંદ કહે સોહી મેરે કષ્ટ દેવ
 શંજુ ગિલનાથ સાથ મેરા મન માન્યો હૈ ૨
 મુખમેં બિલેશવદ્ ચિતમેં બિલેશવદ્
 નેતસે બિલેશકુકો દર્શન નીત કરવો.
 ચાલન બિલેશ કહુ બેદત બિલેશ કહી,
 સોવત કે નગન બિલેશ ધ્યાન ધરવો.
 પૂજન બિલેશ કુકો કરી દંડપત કરે.
 રતુતિ પાઠ અહોનિશ ચંકરે ઉચરવો;
 જીવલ કવિંદ કહે એસો ખીલનાથ બજ,
 દુસ્તર ભવસિંધુ સો શીઘ્રહુમે તરવો. ૩
 શંકરકું બજે સોહી નવેનીત પાવતહે,
 શંકરકું બજે તાકો દુખ દર નતહે:
 શંકરકું બજે તાકે ચિતમેં રમે શખમે,
 ભક્તિ શુદ્ધ સત્યગુણી પુત્ર અલી આતહે.

ચંકરકું બળે તાકે પાપકો વિનાશ હોત,
 ધર્મ અર્થ કામ મોક્ષ આપકો બીજાતહે;
 જીવજી કવિંદ કહે શંભુ બિલનાથ બજ,
 હજકે પ્રતાપમે' સુખીમે' રહાતહે. ૪
 ચંકરકું બળે તાકે શરીરની રંગ રહે,
 ચંકરકું બળે તાકે મેઠ રમા વાસકે;
 સંકરકું બળે તાકો સુખદિ સદાય હોત,
 ચંકરકું બળે તાકો વંચકો પ્રજાજ હે.
 ચંકરકું બળે તાપે દેવનકી દયા હોત,
 ચંકરકું બળે તાકું રેવન કૈલાસ હે;
 ચંકરકું બળે તાસે રવિનંદ દૂર શીરે,
 જીવજી કવિંદ સોહી ચંકરકો દાસહે. ૫
 ચંભુ સુખકારી દુઃખકારી નીજ દાસનકો,
 શિવમે' બસત ગંગા બાલવિધુ બાલકે;
 વિશ્વતી વિરાળે અંબ કામકું હોયા અનંગ,
 કંઠમે' અહીજ વિષ મુકનકામાલકે.
 નદીપે' સવાર સાથ કમીયા અર્ધામ પ્યારી,
 કાલી પતિ વિશ્વનાથ દિનકો દયાલકે;
 બીજમે' બિરાળે તાસે બિલનાથ પર્યો નામ,
 જીવજી કવિંદ કરે સોહી પ્રતિપાલ હે. ૬
 હજકે પ્રતાપે હજાં બાલકકો દેહ મિથો,
 દેખ હો વિચારી શુભ મોક્ષનકો દાર હે;
 જપ તપ દાન પુન્ય તીર્થજત મલ કરે,
 તાકો દેહ બીકે સદા સુખમે' અમારકે..

સોહિ સુખ ભોગી બધ જનત નહિ સંકરકું,
 આયો નર જગતમાં તાકું ધિકારહે;
 એસો મન જની શુન ખાનિ બજે સંકરકું,
 જીવલ કવિંદ કહે સો તો ભવ પારહે. ૭
 સારકું બજે તાકી પુધિ ખિસારદહે,
 દેવી દેવ બજનસેં અનુકા નિપાતહે;
 એક દંત બજે તાકા વિમકા વિનાશ હોત,
 શ્રી હરિકું બજ વેસે વિમ્બુ પદ આતહે.
 દેવનકું બજે તાપે દેવનકી દયા હોત,
 અપસરકું બજવેસે અપસરમેં જાતહે;
 જોસે દેવ તેસી ગતી જીવલ કવિંદ કહે,
 અંકરકું બજે સોઈ મોક્ષમેં મિલાતહે. ૮
 રાવજીકું દીએ લાંક બાણકું હજાર હાથ,
 મુના શિર પૂજનેસેં ઇંદ્ર ભોલ પાયોહે;
 યક્ષરાજ ધનાખ્યક્ષ બ્રહ્મ નંદ ક્ષત્ર પાત,
 રઘુવીર ધરધ્રુમેં વિજય વરતાયોહે.
 રમાકાંત યાદ વેલ અંબુ ખિલનાથ બજ,
 રમેશ્વરપતિ મારી પુરી હારકા વસાયોહે;
 સોષ હિયાનાથ કેરો હર્ષન કરવા મળ,
 જીવલ કવિંદ કેરો મન લલચાયોહે. ૯
 દીજમે દીદાર દેવ દાસો પરી દયા કરી,
 અનાથકે નાથ મેરી અર્જ કાન ધરે;
 મીથોહે મનુષ્ય કેલ નૌકા ભવસાગરમેં,
 કામગોષ મોક્ષ મચ્છ મીલનેકા હર રહે.

ગાયાકે હીમોરનસે મોહનકે ભાઠ પસે,
 નેકો લામ લાગે કહો કેરી ખીધ તસરે;
 મહારાજ ઉમાકાંત આસરે તુમકારે આયો,
 જીવલ કવિંદ કેરા જોડા પાર કરે. ૧૦
 હરજો કહાવતસો કાંકડો હરન ભાર,
 ચંકર કહતહે સો સદા સુખકારી હે;
 શુલીજો કહતહે સો લાયમે ત્રિશુલ પસે,
 ગંગાધર નામ તાવે ગંગા શિર પારી હે.
 મહાદેવ બડો દેવ શિવસો સ્વરૂપ બ્રહ્મ,
 પ્રશુપતિ નામ તાસે નંદીકી સવારીહે;
 એસેહે અનેક નામ જીવલ કવિં કહે,
 સોલી ઉમાનાથહુકી ભક્તિ મોહી ખ્યારીહે. ૧૧
 દેવનકો કરન દાજ ત્રીપુરાકો કીયો નાથ,
 બાણકી સહાય સુધ કૃષ્ણ સાથ કીયોહે;
 ઉમાકે વિરોધ દક્ષ મરકો નાથ કીયો,
 ચંબુકે વિરોધ સુખ બકરકો લીનોહે.
 શરણાગત વતહલહે ભક્તનકો પ્રતિપાલ,
 દેવ દેવ દુઃખ દેખી હલાહલ પીનોહે;
 સોલી ઉમા નાથકે ચરણ કમલ ખીચ,
 જીવલ કવિંદ કેરા સદાચિત દિનોહે. ૧૨
 પૂજ મેન જનનું ન જાનું મંત્ર તંત્રનમે,
 જપ તપ દાન પૂજ ચોમનાહી કીનેહિ;
 માનુષકી દેહ મોહ જોયા મમકરનમે,
 મોહીતા વિલાસ રતિ અતિ પંખ બીનેહો.

સુના કમ્બુ શાસ્ત્રને નામસે ઉધાર હોત,
 તાસે ઉમા નાથકો નામ એક લીનાહે;
 જીવલ કવિંદ કહે મોહી ડર નહિ રહ્યા,
 શંકરાભિધાન શુધ અમૃતમે પીનાહે. ૧૩
 બોલતહે વિપ્ર વેદ પૂજન પંચામૃતસે,
 ચંદન સુગંધ ચાંમ પુષ્પત્ર ધારીહે;
 પુરતહે ધંટ ઓર ગોખત નગારા બાજે,
 જલરીકો જણુજીદાર અતિ સુખકારીહે.
 શંખનકો શબ્દ શૃંગ સેલી રણતુર બાજે,
 જગા જોત દીપકકી શોભા સખ ન્યારીહે;
 એસે આનંદ કુમે જીવલ કવિંદ સદા,
 શંભુ ખીલનાથ કેરી આત્મી ઉતારીહે. ૧૪
 ક્રોડીચન ધોરનકું નટવોળુ દોરનકું,
 કંચનકી મોરનકું કરપિળું ચાતકે;
 ચક્રવેળું સુરનકું ચંદકું ચક્રાર જોએ,
 પનધટો નારીળું કુંભ ઉર આતકે.
 ચાતકળું ચાંત પુંદ બકતળું બજે જોવિંદ,
 કામની સ્વરૂપ દેખી કામી ખીલખાતકે;
 એસી ખીધ અહોનીશ શંભુ ખીલનાથ સદા,
 જીવલ કવિંદ કેરે ચિતમે રહાતકે. ૧૫
 નહિ સુખ ખાતનકો મોટો સુખ ખાતનકો,
 પીતા સુખકારી સો કેલાસ વાસ કીનોહે;
 નારી સુખકારી તેહી કેલાસકે નિવાસ બધ,
 ભૂખ આશ્વેશ સુખ તાત તુલ્ય દીનોહે.

સ્વાદેયકે મિત્ર મીઠે સો નહિ કરે સદાય,
 સુખ ખાત મીઠી કરે મનહુસે મલીનોહે;
 એસી ખીધ દેખી હર જીવલ કવિંદ કહે,
 કાંકરાબિધાન શુધ અમૃત રસ પીનોહે. ૧૩
 અમલી બિચારો હર દોકુ દુખ દેવતહે;
 નાથ લે શિશુલ હાથ રીપુ નાથ કરહો,
 ભક્ત વચ્છલકો જનતહે ચૌદ લોક,
 જીવલકો સંકટ સો શીઘ્ર હુસે કરહો.
 કહાં જાઈ કરે ખાત વીના આપ નીરાધાર,
 મેરે સુખ રાક્ષી તુમ એક ઉમાવરહો;
 માસ એકહુકી ખીચ અરીકો નીપાત હોઈ,
 જીવલ કવિંદ કેરી અર્જ કાન ધરહો. ૧૪
 નાંદમેં ઘેરાયો ના ભાગસેં ભમીત બયો,
 ખાયો હે ધતુરો કે ના સમાધિ લગાયોહે;
 અંતરહી જન હાર દેતહે જહાન સારી,
 મેં લો હાથ જોડી શિષ નામી દુખ ગાયોહે.
 તથાપિ ન હોત કાજ કૃતા અકરંત ઇશ,
 અન્યથા કરંત એસો વિચરમેં કહાયોહે;
 જીવલ જનંત કષ્ટુ ધુરો જ્ઞેન માનો નાથ,
 અંધા ધુધ સાહીખીકો મેરે મન આયોહે. ૧૫
 દુખમે સદાય ઇશ કરો નીજ કંકરહી,
 કીજીએ ના ભેડી મેરી અરજ કાન લીજે;
 દેવ હે અનોકસો વિહાય નીજ દાસનકો,
 નાથ ગૃહો હાથ તારો ત્યાગન કરી જો.

ઔરસે નિવાહ નાહી આસરો તુમહારો એક,
 અંતરહી આત હહો કેન પાસ કીન્ને;
 મુનહો પુકાર મેરો કરોસો મહેશ તેરો,
 જીવલ બનંત મેરે અમય દાન દીન્ને. ૧૯
 કેશવદાસ કહીએ તો કાણકી જાત રહી,
 મેર સમ કહીએ તો અચલ કહાતહે;
 વારી નીધિ કહીએ તો કારનકો બેઠ રહો,
 મૂર્ખ સમ કહી એતો તીગમ કીર્ણ થાતહે.
 નિશિનાય કહીએતો કલા હીન કલકેતા,
 કામધેનું કહીએસો પ્રથુમે રહાતહે;
 કેસી વીધ કહું આપ જીવલ કવિંદ કહે,
 શંકરસો શંકરકો તુલ્ય તાન આતહે. ૨૦
 મુરકો પ્રકાશ તહાં અંધકાર હોત નાશ,
 દેવ સરી મજનસે પાપ મીટ જાતહે;
 અમીકો સ્વરૂપ તહા શીત સર્વ દૂર શીરે,
 પારસકો પર્સબયે લોહ હેમ યાતહે.
 શાસ્ત્રકે સમાગમસે મીટી જાત મહર સખ,
 અમૃતકો પાન કીએ રૂઝન રહાતહે;
 જીવલ કવિંદ કહે સર્ણ ગયે શંકરકે,
 દરીદ્રતા દુખ તાકો તુર્ત ચલી જાતહે. ૨૧
 ગિરિરાજ રવતેસ સોરહી ધરામે રાજે,
 બહુ બડે સિંધનકો જામે વિશ્રામહે;
 તાહીનસે દખનમે ગંગાબિલ્લીકે તીર,
 અતિમુવિચિત્ર એક ખિલ્લપુર ગામહે.

રચયંતુ સુરૂપ તહા કૃષ્ણકી ઉપાસનને,
 પશ્ચિમ દિશાકે દ્વારે બાંધા શુભ ધામહે;
 સદા સુખકારી દુખકારી નીજ દાસનકા,
 જીવલભનત સોહી મેરે શીર સ્થામહે. ૨૨
 ઉમયા અર્ધાગ બાકી એકદંત ખડે આંગે,
 નંદાહે સમીપ બાકી આગુ કચ્છ આયોહે;
 આંખલી વૃક્ષકી ઘાંઘ હૈરવ કપિદ્ર રાજે,
 પૂર્વમે વટ વૃક્ષ રામ ગેહ ઘાયોહે.
 પનથટ પશુકા પાન ગોડા વિશ્રામહે,
 ક્ષેત્ર અત્ર તણો જહાં સાધુ સુખ પાયોહે;
 જીવત્ત ભનંત એસો રમ્ય સ્થળ શંકરકા,
 ગિરિરાજ સુતા પતિ આસન બિઠાયોહે. ૨૩
 તુહારી કૃપાસે મેં જમનાં જલ પાન કીયો,
 તુહારી કૃપાસે વૃજરાજ રજ પાયોહે;
 તુહારી કૃપાસે મેં સરજુમેં સ્નાન કીયો,
 રામચંદ્ર સ્વામીપાસ રામ ગુન ગાયોહે.
 તુહારી કૃપાસે પુરી દાશીમેં નીવાસ કરી,
 વિશ્વનાથ પૂજી મોક્ષ દાતા ગંગા નાયોહે;
 જગન્નાથ પરશ કીયે પ્રયાગાદિ તીર્થ કરી,
 જીવત્ત ભનંત આપહુકે શરણ આયોહે. ૨૪
 વિપ્રમેં વરિષ્ઠ શાંતિ બ્રાહ્મપદ વરિષ્ઠ બાકી,
 નાથાણી વંશમેં શાખા મેતાકી દહાતહે;
 માવજીકે નંદનાના તિનકે પનરાજ પુત્ર,
 રામચંદ્ર કેસાં દાસ વિશ્વમેં વિખ્યાલહે.

તાલી ડોલુ પુત્ર એક જીવલ કવિદ દહાવે,
ગીરધરલાલકો મિત્ર મિલખે રહેતહે;
મિલનાથ લેરીકે કવિત પંચવીશ કહે,
સુનવેસે ઉમાનાથ સિધ પ્રસન્ન થાતહે. ૨૫

દોહડા

મિલનાથ લેરી તણા, કવિત દહાં પચીશ;
સો સુનકે જીવલ પર, રહત પ્રસન્ન ગૌરીશ,

મળલીલા.

ત્રોલક છંદ. (૭)

હરિ જાદવમેં અવતાર લીએ, અહનંદ ચરિત્ર અપાર દીએ;
બામી અનુ જાણીજ માત તણી, પયપાન કરી પ્રભુતાલી હતી.
સંકટાસુર ચર્ણુ વિનાથ કીયો, ચક્રતાતલી દંડ અકાસ દીયો;
હસતાં મૃગ ખાત મોરાર મુખે, નીજ માતલી વિશ્વ દેખાય મુખે.
દક્ષિ ભંડન ભંગ કીઓ જાળી, મંદી રજવ નયન બધો તળી;
પુરે રૂપિ નારદ આપ દીઓ, દુમ દીકર જાલી નીપાત કીઓ.
ઉપાત લખી અતિ ગોપુલમેં, કરિ ગોપુળ ગોપ રહે બનમેં;
સખ ગોપ બિના ઉપાત ભયે, સુરભિ શિષુ ચારન કૃષ્ણ ગયે.
સુર ચત્રવ વચ્ચક રૂપ લીલી, જગ જુલ્ય અયો તખ દીન જાલી;
જમુનાં ત્રટમેં બક નાથ કરી, કાપ કીન અધાસુર કંઠ ધરી.
નીન ચૈતન દેવ મુકુંદ પીએ, કમલા સનહી તખ મોહ ધીએ;
તખ વચ્ચક વચ્ચપ લીન હરી, કીરતાર દયા કરી કીન કરી.
વરસેક મુધી થેહ રૂપ લીએ, સ્થળ ખાસીનકું બહુ મુખ દીએ;
કરી વીનતિ આલી વિધાત તખે, નીજ ધામ ગયે દેહી વચ્ચ સમે.

કોહા.

શ્રી હરી આયે મનમે, જાણ ગયે નીજ ધામ;
પુની પ્રાતઃ મનમે ચમે, કરત વિષ સુર દામ.

પ્રમાણીકા છંદ. (૫)

ચમે સુતાલ કાનનં, ધરેસુ શૃંગ આનનં;
જ્યા નરા સભાસુરાં, ફલંદ્ર અલખ માધુરં.
દીનેસ તાપ તાપિના, જમુના નીરં તટંમતા;
પિપ્પિંત વિષ વારીશું, જાવંત પ્રાણુ હારીશું.
નીહાર કૃષ્ણ બાલકં, જીવાય વચ્ચ પાલકં;
ભજત ગોપ કૃષ્ણકું, કૃપા ભયી મોરારીકું.

કોહા.

કૃષ્ણજી આયે ગોપ સખ, પુનીમન કીન બીચાર;
એહી કાલી દુઃખ દેતહે, મજવાસીવીકું અપાર.
સો જાવે રમણીક મહુ, જમુના નિર વિષ થાય;
એસો કરવ ઉપાય અખ, કંદુક લીન મગાય.

પદ્યરી છંદ.

યહી કીન કૃષ્ણ મનમે વિચાર, કંદુક મગાય સખ ભયે તીયાર;
કર અણી અહી લીલા કરન, એકહી એક દાવ શિરખર ધરંન.
સોહી દાવ ગયો શ્રીકૃષ્ણ સિદ્ધ, તખ જાની લીયો કાલી અહીસ,
ખેલત વિધવિધ કંદુક કુમાર, જાગીરે જગુના કદયા મધ્યધાર.
હરી ચહે કદમપર સોહી લેન, દેખત અગાધ પય વહત ફેન;
નીરખત કુમાર નાના કહંત, તેહી સમય કૃષ્ણ જલમે પરંત.
જખ પરે જલહી જસોદા કુમાર, તખ કિયો બાલ હાહાપોકાર;

હઠી જય જય નંદહી કીન, મુણી માત તાત મુખ બામલી.
કરી રદન ગોપ ગોપી ચલંત, હા કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખસે કરંત.

હાહા.

ચલે ગોપ સખ શોક વસ્ય, આયે યમુના તીર;
દેખત વિષ વિષ દ્રોહમે, નહિ પેખત બલખીર.

ત્રોટક છંદ.

જલમે કરી જય પરે જળહી, અહીરાજ સમીપ ગયે તખહી;
બરનોદ અહીસ ચયાન કીયે, જગદીશ સખી સલકાર દીએ.
મુણી શબ્દ કતાંત સમાન ચલો, વૃજ રાજકુમારહી આઈ મીલો;
શતએ કદની તખ કીન ખડી, તીન તેજ અપાર મણીજયું જડી.
કુકરંત છીકંત લગે કરને, સરકે દુયજી ભજનું સટને;
મોરલી હરી શીષ અહીશ ધરી, શત એ કરની તખ તુટ પડી.
મુરઝાંગ તરોશ કુમાર ભયો, શિરકે પર શ્રી હરી પાહુ દીઓ;
ખલ ક્ષીજી ભયો મુખ રક્ત વહે, જળ કંઠ અહીશકે પ્રાણ રહે.
પતની મુસતી પતિ દેખ દુઃખી, કર જોડી વદંત મુચંદ મુખી.

હાહા.

નાગ પત્ની વૃજ નાથકી, વીનય કરત કર જોડ;
મહારાજ અહી રાજકું, એહી સંકટસે છોડ.

ત્રીલંગી છંદ.

જય વૃજપતિ લાલા દીન દયાલા, જન પ્રતીપાલા ગીરધારી;
મઝા અવતાર જલધિ વિહાર, વેદહાર કમ કારી.
કાસ્યપ તનુ ભેમ ઉદ્ધિવ ભેમ, ગિરિવર ભેમ દેત્યારી;
ધરણીધર કંઠ અમુર પ્રચંડ, કીન વિખંડ ભમ કારી. જય

નર હરીહો વપુધારી કસ્યપ તનુ મારા, ભગત પોકારં સુતી કાના,
 ફૂત દેવ અભંગા વામન અંગા, બલીમખ ભંગા જગ જના;
 કાશી કુલ કાલા પરસુ કરાલા, ભુગુ કુલ જાલા બલભારી. જય.
 રઘુકુળ મહિરામ મોક્ષદ નામ, કાટીક કામ છપ્પી હારી,
 યયુરાજ સોહાયે ધરણી દુહાયે, ઔપધી લાયે સુખકારી;
 નાલી ગૃહ જાત રસભ દહાત, કૃત અધધાત મન સારી. જય.
 બહા બહુરાના હંસ સુગના, ફૂત પમ પાના જાન દીપ,
 નારાયણ નામ બહરી સુધામ, કૃત વિશ્રામ જાન કીય;
 મોહની વપુ લાયે મધુ વીઅપાયે, દેવજી વાયે અસુરારી. જય.
 સનકાદિક રૂપ અજર અનુપ, બાલ સ્વરૂપ જ્યોગ કીય,
 કરદમકે બાલ કપિલ કૃપાલ, જાન વિશાલ માત દીપ;
 અત્રિ ગૃહ આયે દત્ત કહેવાયે, લક્ષ લહાયે ગુરુ ધારી. જય.
 ગજરાજ પોકારા હરી અવતારા, ચક્ર પ્રહારા જુડ જહી,
 મોક્ષદ મગનાનાં વ્યાસ, બખાના સુભગ પુરાનાં દીનહરી;
 ભક્તા સંસારદ ભયે સુતી નારદ, જાન પ્રસારદ મહીચારી. જય.
 માતુ દુઃખ દીના ધુ તપ કીના, તેહી સુખ દીના બલ સીવા,
 ઋષિ જગન નિવાસી દુષ્ટ વિનાસી, શુભ ગુણ રાશી હયગ્રીવા;
 ધનવંતર ધીર વૈદ્ય શરીર, હનનત નીર રૂબે હારી. જય.
 કલી કલુસ વિનાશ બોધ પ્રકાશ, ઉત્કલ વાસ જગદીશ,
 કલકી અવતાર મહી ભર હાર, ફૂત યુગકાર પરમીશ;
 અધુના ચદુરાજ સોહ સુરકાજ, પ્રગટ બિરાજ કંસાર. જય.
 એહી વિધિ અવતારા બારેહી બારા, લીન અપારા બહુનામી,
 મમ નાથ અનાથ ધરી શીર હાય, કરકુ સનાથ શ્રી સ્વામી;
 જગી કવિરાજ સૂત ધનરાજ, વદતા આજ શુભ વાણી. જય.

દાહ્યા.

ચરણ વદી શીર નાયકે, વિનય કીન કરે બેઠે;
 સુની દયાણુ જહુવંશ મણિ, દીન ઉરગ પતિ છોડી.
 કૃષ્ણ સુજશ અરણ્યત બિમલ, વૃજ્જનન પરમ પ્રવીણ;
 નીરખી નીરખી કૃષ્ણ છપી, કવિ જીવાભાઈ લીન.
 મીલે પરસ્પર પ્રેત યુત, માત્ર ભાત પીતુ યાત;
 ગ્રેષ્ઠ ગોપીકા નીચજન, હરખત સહૃદય સમાન.
 લક્ષ્મી વાળો લોભીયો, નીરધનીયો દાતાર;
 સુંદર એ શું કામના, એવન કામાંધાર.
 સમજ વિના સંસારમાં, સાર નથી તલભાર;
 હર બળ હરદમ હેતથી, તેજ પડીય તું પાર.
 એક બીજીથી અધિક છે, નીજ મન ન્યુન નહોય;
 સહુ સહુના મનમાં વસે, ધનીયા નીરધન હોય.

ચોપાઠ.

જન્મ હરી દીન ઉરગ પતિ છોડી, બંદી ચરણ બોલે કરબેડી;
 નાથ તમે ગુણસે હમ બચેડે, તાતે બેઠે તું હારન લહેડે.
 પ્રભુ પ્રેરીત માયા બલવાના, મેં પામર ધધર નહિ જાના;
 અમ્ય મોહી દીન જાની વર દાને, ખગ નાયકસે અભય કરીને.
 જે કહ્યુ આમસો દેહુ કૃપાલા, સોહમ કરવ નાથ તત્કાળા;
 સુની અસનાગ નાયકી બાની, બોલે કૃષ્ણ પરમ સુખ માની.
 રમણિક દીપ પ્રતિ તુમ જાહો, જમુના નીર વીખ સુખ સમ કાહો;
 મમ પદ શીશ તબ રહડી, તાતે પત્રીપતિ નહી ગહડી.
 સુનીય કૃષ્ણ વચન અહી રાગ, ચમે રમણીક પ્રતિ સહિત સમાગ;

જામ અહીરાજ રમણીક પ્રતિગએડ, જમુના જલ નિરવીખ તવ ભયેડ.
શ્રી હરી જલસે ખાહર આયે, દેખત ગોપ ગોપી સખ ધાયે;
મીલત પરસ્પર પ્રેમ બહોરી, માત બ્રાત પીતુ ગોપકી સોરી.

હાહા.

મીસે પરસ્પર પ્રેમ યુત, માત બ્રાત પીતુ સાત;
ગોપ ગોપીકા મીત્ર જન, હરખન હૃદય સમાત.

ધનિશ્રી ખીલનાથ લહેરી ઉર્દે હરીહર કાવ્ય રસ સમાસ.

ત્રોરક છંદ.

હરીએ હરી નામ પોકાર હરી, પુણાનંદ નોંદ નિવાર પરી;
ગજ દાસ મોહી ઈન ક્રુડ અલો, રટયો નામ હરી મમ પ્રાણુ જસ્યો.
કરનેરી ખમા મુખ કે કમળા, અખ ધીર ધરો પિતવે અખળા;
કમળા અપરી ઝટ દૂર હરી, હસ્તી હસ્તી કહી ધાયા હરી.
તવ ખીનતા સુત હજુર તહાં, ધીર અથર થઇ અસ્વાર થયા;
ધક દોડ તદા ખમતે ધસીયો, રચના હરી નામ રટે રસીયો.
નીજ નાથ કહે મમ વેગ નથી, રખ વેગ અતિ મમ પીડ રહે;
ભણતાં ખગડે અતિ વેગ ભયો, ગરડાસન આસન છોડ દીયો.
પદ રક્ષ વીના હરિ તાપ લીયે, મહે મંત વિચારત આપહીયે;
સચરાચર રામી ધસ્યા ચડે, ફરે ધરે પટકા ફટકે.
કરસે નીજ ચક્રો ધાવ કીયો, હસ્તી રીપુકા ઝટ પ્રાણુ હર્યો;
કુંડકું કટકા હરી કીલ જુઓ, કમળા વરે હાયે ઉપાર લીયો.
જજ ખાહર લઇ હરી મહીજ કે, તન રખ અતુર્જ જ હોઇ તેહ;
જવ મામ જરી એક મુંઃ રહી, કરકાર હરી પોકાર હરી.

પાઠશ્રી રાગ ધનાશ્રી.

દારકાં રણુછોડ પોટે પ્રભુ, દારકાં રણુછોડ. (૨)
 આસપાસ રનાગર સાગર, મોમતી કરત કીલોલ. પોટે પ્રભુ. ટેક.
 મંદીર મંદીર જાલર વાગે, સંખ નકી ધનધોર. (૨) પોટે.
 નિમ્મ માધવ શ્રી પુરપોત્તમ, કુંવર દસ્તાલુજી જોડ. (૨) પોટે.
 હૃદયભીજી મોલ પધારો પ્રભુ, દીપક લાખ કરોડ. (૨) પોટે.
 કવિ જીવાભાઈ શરણે આયો, ભાવત દોમ કરજોડ. (૨) પોટે.

દોહરો.

હરિહર કાવ્ય પુરી કરી, અલ્પ મતિ અનુસાર;
 કવિ જીવાભાઈ હોતે વદે, મોલો જય જયકાર.

ભગવાનની સ્તુતિ.

ત્રિલગ્ની છંદ.

જય પ્રભુ પ્રખ્યાતા પદપંકાતા, સુમુલ્લી ગણાતા ગુણ યાતા,
 તું ભગની બ્રાતા દીલ અવદાતા, શુભ શોભાતા સાક્ષાતા;
 જય જય જમત્રાતા તું પીતૃ, માતા દે સુખ યાતા સુખ દાતા. ટેક.
 જય વિશ્વવિદ્યાતા અલખ લખાતા, મુક્ત મનાતા મદમાતા;
 જયપુર્ણ પ્રકાશી વિશ્વ વિદ્યાસી, અખલ નિવાસી આકાશી.
 જય અચળ ઉમાસી વિપદ વિનાસી, છત નિજ દાસી છે બાસી;
 રૂપી સહસ્ર અઢ્યાસી સિદ્ધ ચોરાસી, તત્વ તપાસી ચિત યાતા. જય.
 જય જય જમ સ્વામી સદગુણ મામી, નિરગુણ નામી નહિ ખામી,
 જય અંતરંગમી અવિચલ નામી, શુભ વિદ્યામી સુખધામી;
 પ્રભુ તુજ પદ પામી થાય પ્રભુમી, જે ન હરામી જન યાતા. જય.

મન તુજને મળવા તન દુઃખ ઠળવા, અકળીન ઠળવા રસ ગળવા;
 અંતે આવે ચળવા પાપ પ્રજળવા, દહાડો વળવા દુઃખ ઠળવા,
 શુકિત રળ રળવા ખંધન બળવા, હિત સાંભળવા હેં બ્રાતા. જય.
 તુ સમર્થ તરવા તારણ કરવા, અભરણ ભરવા ભય હરવા.
 દુષ્કર આદરવા ધરણી ધરવા, ગુણ વારવા ગુણ ગરવા;
 ચહું કિર્તિ ઉચરવા ઠીક થઈ હરવા, મશ વિસ્તરવા વિખ્યાતા. જય.
 જય જય અમુરારી કરણ કારી, બળાયા તારી બલીહારી,
 અઘી સંસારી તેં વિસ્તારી, તેંજ ઉગારી નરનારી;
 જેવી મતિ મારી સ્તુતિ ઉચારી, લે દીલધારી જગ ધાતા. જય.
 રુદીએ મુજ વસીયા વાસો વસીયા, કાણું ન ખસીયા જેમ કસીયા,
 હંતેથી હસીયા ઠીક થઈ હસીયા, બોલે કસીયા બહુ જસીયા;
 વળા સરસ વિલસીયા ધીમે ~~ધીમે~~ વસીયા, રતિ ન ચસીયા રસ રાતા. જય.
 સ્તુતિ કરી તુજ નામે કરણા કામે, ઉર ધરીઆ મે આ કામે,
 રહી ધીરજ ધામે જે જન પામે, બૂલન ભામે ભય વામે;
 શુભ છંદ રચ્યા મેં દબપત રામે, પછી કર્યા મેં પ્રસરાતા. જય.

કોહલ

સમય એક પ્રહલાદશું, કીન અસુર અતિ ક્રોધ;
 કોટ ખીકટ ચૌદસ કરી, જાગર ધેરી અબ જોધ.
 પ્રતિ દૈત્ય નિજ પુત્રશું, બોલે તહીં તહીં ખેર;
 કહાં રામ તેરો નાથ કહાં, ગુરત મેઠે અખટર.
 કઠિન થંભ ધીપ લાલકરી, બાકુ ખડ વિકરાળ;
 હરિ ખત્તમે કાલમે, કંડ પુત્ર તપ કાળ.

ભગવાનની સ્તુતી.

૭૬ શ્લોકી.

સુણી અત અત ભ્રમણ નમત મન, હરિસન ભગત ભુગત ભગવત ભજનં;
 સુરપત પતમહત રહત રત સમરણ, સતદદ વત મત ગત સજનં.
 ધૃત દેખત લખત સુરપત સમ, ધારણ સુરં પોકારણ શ્રવણ સુણે;
 ભક યત અસુરાણ પ્રગટ ગટ ભજણ, બીકટરૂપ નરસીહ બણે. ૧ દેક
 કડકડક બાહાં એક સહી કડ કત, અડડ અડડ જાડ દધી ઉછસં;
 ધડ ધડધડ ધૃમક થડડ ભય જૂદર, ખડડ મેર શિવ ધ્યાન ખુલ.
 તડ તડ સુર દુંદભી ધડક અસુરાન તન, ગડડ હા અટ હડડ ગણે; ભટ ૨
 થરરરર થંભ ફટત ધરથર હર, રરર કોટ ફર હરર રન.
 ડરડર મુખ વકર ભયંકર દેખત, જજરર તેજ ઝર હરર તન;
 કરકર અમર સમર કાય કકકર, હરર પ્રાણ શું દેત્ય હણે. ભટ ૩
 કટકટકટ બ્રહ્મ મુકુટ મુખ ભયકટ, લખત પ્રગટ દ્રગત તણુટ લલં;
 ઝટપટ અંગ ઉલટ પુલટ હરજંપી, ચપટ ચાંટ અતિ દુપટ ચલં.
 પરગટ ઝટપટ કીએ હીરણ્યકસ્ય પ્રભુ, ખટખટ ધરનખ ફટત ખણે; ભટ ૪
 ધખ ધખ અતિ ધધક ધધક રૂઢિરન, ધક થરકો ઝકઝક સેન પિયં.
 સક ખક મક અરણ અરથ રથ ચુકીય, હકળકધક સખ અસુર હિયં;
 ચકમક અતિ ચમક દમક દેખત ચખ, ભભક ભભક રવધોર ભણે. ભટ ૫
 ધણુણુણુ શંખ દુંદભી ધોર, ભણુણુ નેદ મુખ પ્રહલ ભણે;
 ઝણુણુ ઝણુકાર ઝલર ફૂલન ઝડ, ગણુણુ દેત્ય ગણુ અગણુ હણે.
 બણુણુ બલ બાહુ ગણુણુ કોણુ બીકૃમ, રણુનાદમ જયજય રણુણુ ભટ; ૬
 ઝઘઝઘ અતિ અચલ કમળ મુખ ઝળકત, ભળળ તેજ બળ પ્રબળ ભળ.
 ચળચળ ચળ વિમળ રમા નહિયેખત, નકળ અકળ હરિ રૂપનયં;
 દળ ફળ મુનિ દેવ સકળ દ્રગ દેખત, પળમાંડી ખળ દળ નાસ પણે. ભટ ૭
 સ્તુતી સમપૂર્ણ:

॥ श्लोक ॥ शीघ्ररणी ॥

कलासीमाकाव्यम्, ॥ सकल शुण्य सीमा वितरण्य ॥
 भये सीमा भृत्य ॥ सकल सुप्त सीमा सुवदना ॥
 वृष सीमा भुक्ता ॥ सकल कृती सीमा सृष्टि भति ॥
 प्रीये सीमा स्नाहो ॥ अवश्य सुप्त सीमा हरी कथा ॥ ॥ १ ॥

अथ भंगजाष्टक.

श्री. भत् पञ्चक विष्टरो हरिहरो वायुर महद्रो नलः
 चन्द्रो भास्व रवित पाल परुषा प्रेताधि पाध्या गृहा ॥
 पशुभ्ना नल कुंवरः सुरगुरु शितामसि कैस्तुभः
 स्वाभि शक्ति धरश्च लांगधरः कुर्वतनो भंगल ॥१॥
 गौरी श्री छदितिर्दिव्य सुभगा कद्रुः सुपर्वाशिवा
 सावित्रिय. सरस्वतिय. सुभगा सत्य वृता रुधति
 स्वाहा नानुवति सु रुक्म भगनि दुस्वभ विध्वांसिनि
 वेला, यांमु निधिः समिन भक्ता कुर्वतनो भंगल ॥२॥
 नेत्रशुभ त्रतियां शिवं पशु पतेये रश्मि त्रयां पावनं
 अतद विष्णु पद त्रयं त्रि शुवनं ध्यातं य राम त्रयं
 गंगा वाह पथ भयं य विमलं वेद तयं ब्राह्मणं
 संध्यानां त्रतयं द्विजैव रश्मि छितं कुर्वतनो भंगल ॥३॥
 गंगा गोमति गोपति गिरिपति गोविंद गोवानो
 भितागोभय गोरन्ने भिरि सता गंगाधरो गोतमः
 गायत्रि गरुडो गदा धर गमा गंभीर गोदावरी
 गंधर्व गृह गोप गोपुण गण्डा कुर्वतनो भंगल ॥४॥

ગંગા સિંધુ સરસ્વતિ સુ યમુના ગોદાવરી નર્મદા
 કાવેરી સરિયું મહોદ્ર તનયા ચર્મજવતી વેદિકાઃ
 ક્ષિપ્રા વેત્રવતિ મહાસુરનદી ખ્યાતા તુયા મલકી
 પૂર્ણા જલા સમુદ્ર સહિતાઃ કુર્વતનો મંગલમ્ ॥૫૧॥
 લક્ષ્મી કૌસ્તુભ પારિજતક સુરા ધનવંતરી ચંદ્રમાં
 ગાવઃ કામ દુધઃ સૂરેશ્વર ગજ રંભાદિ દેવાંગના
 અરવઃ સપ્ત મુખો મુધા હરિધનું સંખો દિશ્વં વારિધે
 રત્નાનિ તિયતુર દશ પ્રતિદિનમ્ કુર્વતનો મંગલમ્ ॥૫૨॥
 અસ્વધોવટ વૃક્ષ ચંદન તરે મેદાર કલ્પદ્રુસૌ
 જંબુ નિંબ કદંબ ચુત સરલા વૃક્ષા ચ ચે સિરિયુઃ
 સર્વે રૈતઃ કલામિતૈ પ્રતિદિનમ્ વિભ્રાજિતં રાજિતં
 રમ્ય ચૈત્ર રથં સ નંદન વનં કુર્વતનો મંગલમ્ ॥૫૩॥
 વાલ્મિકિઃ સનકઃ સનંદન મુનિ વ્યાસો વસિષ્ઠો બ્રહ્મ
 જ્ઞાપ્તાલિ જમદગ્નિ વત્સજનકૈ મંગાધરો ગૌતમઃ
 માંદાતા રતુપર્ણુ વેણુ સગરા ધન્યો દિલિપો નલઃ
 પૂણ્યો ધર્મસૂતો યયાતિ નહુશો કુર્વતનો મંગલમ્ ॥૫૪॥
 ઇત્યેવં વર મંગલાષ્ટક મિદં પાપૌઘ વિધ્વાંસનં
 પૂણ્યસં પ્રતિ કાલિજ્ઞસ કવિના વૃત્તપ્રબંધૈ કૃત ॥૫૫॥ પ્રાતઃ
 પ્રમના પઠેચ સતત ભક્ત્યાન્વિતો માનવો ગંગાસાગર
 સંગ માપ્સ્યવ ભવં પ્રાપ્નોતિ પૂણ્ય મહત્ ॥૫૬॥

ઇતિ મંગલાષ્ટક સંપૂર્ણમ્

શ્રી સત્યનારાયણ ભગવાનના પ્રસાદનો થાળ.

જન્મવા આવોને શ્રી સત્યનારાયણુરે, ભાવે ભર્યો છે સોનાનો થાળરે;
 બેસોને કનકનો ખાન્નો ઢાલ્યોરે, જન્મવા પ્રભુજી પધાર્યોરે. ૧
 લાડુ રવેમાં તલધાર્યોરે, મેશુજી મગદળ છે બહુ સારારે;
 સેવ દાળ પેંડાને પતાસારે, ગાંધીયા ને ગુંદવડાં ખાળ્યોરે. ૨
 સકરપારા સુતરફેણી સારીરે, શરિરે સાકરનો પુરી ધારીરે; ૩
 કસારમાં ધી ધણું નાખ્યુંરે, બરછી ચુરચું છુદું રાખ્યુંરે. ૪
 દૂધપાક શીખંડ ખાસુદારે, ખીરખાંડ ને વળી ખુદારે;
 માલપુવાં કચોરીને પોળારે, ઝીણી રોટલી ધીમાં ઝખોળારે. ૫
 વડાં પુરીઓને બજામાં તળ્યાંછેરે, ગળખાણુ તે ઝાઝા ગળ્યાંછેરે;
 ભાતભાતે બનાવી છે શેવોરે, પ્રભુજી માગીને લેજો મેવોરે. ૬
 દૂધવડીને પાપડ તળીયારે, ગળન ગાંધીઆ ઝાઝા મળીયારે;
 દહીંવડાં દામોદર લેજોરે, મીઠું તીચું મુખેથી કેજોરે. ૭
 હવે પીરસુંખું પ્રભુજી શાકરે, મુળા મોગરીઓ ને વંતાકરે;
 વાલ પાપડી ને કંકાડારે, ચોળાફળા દૂધીને ડોડારે. ૮
 પંખાળા કમોદનો ભાતરે, ધણુ સાલ છરા સાળ ભાતરે;
 મગ ચોળા ને તુવેરની દાળરે, ચણા વટાણા ને વાલરે. ૯
 રજની દિવસ રહેજો ખાસરે, થાળ બાયો તે હરિદત્ત દાસરે;
 બૂલચુક સુધારી લેજોરે, હરિ ભક્તિમાં સદા રાજ રેજોરે. ૧૦

શ્રી સત્યનારાયણ ભગવાનના એકાદશ અવતારની આરતી.

જય દેવ જય દેવ જય નરનારાયણ, પ્રભુ જય નરનારાયણ;
 બ્રહ્મપતિ બે બ્રાહ્મવ, ત્રીભુવન તારાયણ, જય દેવ જય દેવ. ૧

મચ્છ થયા મનમોહન, સત્ય વૃત્તા સાર પ્રભુ સત્યવૃત્તાન? સાર;
 કચ્છપરે કાઠયા ચાદ રતન ચાર. જય દેવ જય દેવ. ૨
 વારાહરે વહાલા ધરણી મુખ ધારી, પ્રભુ ધરણી મુખ ધારી;
 નરસીંહરે નાખ્યો, મહાદાનવ મારી. જય દેવ જય દેવ. ૩
 મામન થઈ વિશ્વંભર, બળા રાગને બાંધ્યો, પ્રભુ બળા રાગને બાંધ્યો;
 મોહની રૂપે મોહન સુરચાર્ય સાધ્યો, જય દેવ જય દેવ. ૪
 મનવંતર થઈ ધસીયા, પ્રભુ વૈદ્યોની વહારે, પ્રભુ વૈદ્યોની વહારે;
 પ્રજા પ્રજા સમ પાળી, યમ થયા ન્યારે. જય દેવ જય દેવ. ૫
 રરખુરામ રૂપે રરશી લઈને રરીયા, રક્ત્રી હણ્યા ખોળી; પ્રભુ.
 શ્રી રામે રાયણને નાખ્યો રણ મધ્યે રોળી. જય દેવ જય દેવ. ૬
 કપિલ રૂપે કાઢી માતાની મુક્તિ, પ્રભુ માતાની મુક્તિ;
 દત્તરૂપે દેખાડી, જોગ તણી જુગતિ. જય દેવ જય દેવ. ૭
 વ્યાસ રૂપે વેદોની શાખા સુગમ કરી, પ્રભુ શાખા સુગમ કરી;
 કુંજર માટે કેશવ દોડયા ચઢ ધરી. જય દેવ જય દેવ. ૮
 નારદ રૂપે નવધા ભક્તિ રચી ભારી, પ્રભુ ભક્તિ રચી ભારી;
 સનકાદિકથી સુધર્મા, બ્રાહ્મણ બ્રહ્મચારી. જય દેવ જય દેવ. ૯
 ક્રમ રૂપે થઈ મામા કંસને માર્યો, પ્રભુ મામાને માર્યો.
 સાત દિવસ શાખળીએ, ગોવરધન ધાર્યો. જય દેવ જય દેવ. ૧૦
 બુધરૂપે બળવંતા કરણા બહુ કરશે, પ્રભુ કરણા બહુ કરશે;
 કળિયુગ અંતે આપે, નિઝલંકી અવતરશે. જય દેવ જય દેવ. ૧૧
 રચિ હરિદો ભલી આરતી, જે ભાવે ગાશે, પ્રભુ જે ભાવે ગાશે;
 સત્યનારાયણના ગુણ ગાતાં, સત્યદેવ પ્રસન્ન થાશે. જય દેવ જય દેવ. ૧૨
 ઇતી શ્રી સત્યનારાયણની આરતી સંપૂર્ણ.

ઇતી શ્રી હરીહર કાવ્ય રસ ઉર્ફે શ્રી બીલનાથ લહેરી સંપૂર્ણ.

